بسم الله الرحمن الرحيم

ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓު
ދިވެހިރާއްޖެ

ޤަޟިއްޔާ ނިމުނު ގޮތުގެ ޚުލާޞާ

- **ޤަޟިއްޔާ ނަންބަރު:** 2018/HC-A/300
- **އިސްތިއުނާފުކުރި ފަރާތް:** އަޙްމަދު ފާރިސް ފައިރޫޒް، މއ. ކިނބިގަސްދޮށުގެ / ސ. ފޭދޫ (ދރ. އައިޑީ ކާޑު ނަންބަރު: A000003)
- **އިސްތިއުނާފަށް ޖަވާބުދޭ ފަރާތް:** ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީސް
- **ޤަޟިއްޔާ ރަޖިސްޓަރީކުރި ތާރީޚު:** 26 ޞަފަރު 1440 / 06 ނޮވެމްބަރު 2018
- **ނިޔާކުރި ތާރީޚު:** 7 ޛުލްޤަޢިދާ 1441 / 28 ޖޫން 2020

މައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ މަޖިލިސް
ފަނޑިޔާރު މުޙައްމަދު ފައިސަލް
އިސްފަނޑިޔާރު ޝުޖާޢު އުސްމާން
ފަނޑިޔާރު ޢަލީ ސަމީރު

- **އިސްތިއުނާފުކުރެވުނު މަޙްކަމާ:**
- **ނަންބަރު:** 145-E(258-2018)/2018/13
- **ނިންމި ތަން:** ކްރިމިނަލް ކޯޓު
- **ބާވަތް:** ކޯޓު އަމުރު
- **ހުށަހެޅުނު ތާރީޚު:** 21 މާރިޗު 2018
- **ނިންމި ތާރީޚު:** 21 މާރިޗު 2018

• ދަޢުވާގެ ޚުލާޞާ:

މިއީ، ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)/2018/13 ކޯޓު އަމުރު އެ ކޯޓުން ނެރެފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ އުސޫލުތަކާ އެއްގޮތްނޫން ކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ކ. މާލެ / ހއ. [illegible]ގެ އަޙްމަދު ޒާހިރ މުޙައްމަދު (ދރ. [illegible] ކާޑު ނަންބަރު: A000003)ގެ ފަރާތުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓަށް ހުށަހަޅުއްވުން ބަލައިގަތް ދަޢުވާއެވެ.

މި ދަޢުވާގައި އިސްތިއުނާފު ކުރެވުނު ފަރާތަކީ، ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހެވެ.

• ފާޑުކިޔާފައިވާ ނުކުތާތައް:

01- ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)/2018/13 ކޯޓު އަމުރަށް ބަލާއިރު، އެ ކޯޓު އަމުރަކީ، ކ. މާލެ / ހއ. [illegible]ގެ އަޙްމަދު ޒާހިރ މުޙައްމަދުގެ މައްޗަށް ތުހުމަތުކުރެވޭ ޖަރީމާގެ އަމަލެއް ހިންގަން އުޅުނުކަމުގެ މައްސަލާގައި މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާތެރި ކުރިމަތިވެދާނެކަމަށް ފެންނާތީއާއި ހެއްކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވުމަށްޓަކައި މައްސަލާގައި ޝާހިދުން ކުރިއަށްގެންދިއުމަށް ނިމެންދެން ސަރަހައްދުން އޭނާ ބޭރު ކަނޑައަޅައިދިނުން ޝަރުޢީ ޖަލްސާގައި ބަންދުގައި ބަހައްޓަން އަމުރުކޮށް ނެރުއްވާފައިވާ ކޯޓު އަމުރެކެވެ.

02- ސިވިލްކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)/2018/13 ކޯޓު އަމުރު ނެރެފައިވާގޮތް ޝަރުޢީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމަތަކާ އެއްގޮތްނުވާ ކަމަށް ބުނެ އެ އަމުރު އިސްތިއުނާފު ކުރުމަށް އެދި ކ. މާލެ / ހއ. [illegible]ގެ އަޙްމަދު ޒާހިރ މުޙައްމަދުގެ ފަރާތުން އަންނަނިވި 11 (އެގާރަ) ނުކުތާ ހުށަހަޅާ އިސްތިއުނާފު ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ސަބަބުތަކުގެ މަޖިލީހުގައި ފާހަގަ ކޮށްފައިވެއެވެ. އެގޮތުން ހުށަހަޅާފައިވާ؛

• ފާޑުކިޔާ ނުކުތާއަކީ: ކޯޓު އަމުރުގެ ދަށުން އަޙްމަދު ޒާހިރ މުޙައްމަދު ހައްޔަރުކުރެވިފައިވަނީ،

ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް 24 ގަޑިއިރު ތެރޭގައި ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކޮށްފައި ނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- **ދެވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު ތަންފީޛުކުރެވެމުންދާ ގޮތުގެ [illegible] ސުވާލުކުރެވޭ ހާލަތެއް [illegible] [illegible] ހިމާޔަތްކުރުމެއް ނެތި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން [illegible] [illegible] ޤާނޫނީ [illegible] ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ [illegible] ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- **ތިންވަނަ ނުކުތާއަކީ:** އެންމެ އަވަސް [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގައި ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާއާއި، 18 ވަނަ މާއްދާއާއި، 20 ވަނަ މާއްދާއާއި، 64 ވަނަ މާއްދާއާއި، 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި ސުޕްރީމް ކޯޓުގެ 2017/SC-C/11 އާ ޚިލާފަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލް [illegible] [illegible] ބަންދާމެދު ގޮތެއް ނިންމުމަށް ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް އެންމެ އަވަސް [illegible] ހާޒިރުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- **ހަތަރުވަނަ ނުކުތާއަކީ:** ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތުގެ ދަށުން [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނު [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުން [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 142 ވަނަ މާއްދާއާއި، 258 ވަނަ މާއްދާއާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 22/2010 (ދިވެހިރާއްޖޭގެ ކޯޓުތަކުގެ ޤާނޫނު)ގެ 10 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- ފަސްވަނަ ނުކުތާއަކީ: ޤާނޫނުއަސާސީގެ 57 ވަނަ މާއްދާއާއި، 62 ވަނަ މާއްދާއާއި، 68 ވަނަ މާއްދާއާއި، 69 ވަނަ މާއްދާއާއި، 255 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ހ) އާ ޚިލާފަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ 145-E(258-2018)/2018/13 ނަންބަރު އަމުރުން އަހްމަދު ފާރިސް މައްމޫން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް ނިންމާފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ހަވަނަ ނުކުތާއަކީ: މުޖުތަމަޢުގެ ސަލާމަތަށް ނުރައްކާވެދާނެކަމަށް، އަދި މިނިވަން ކޮށްދިނަމަ ހެއްކަށް ނުފޫޒު ފޯރުވާނެކަމަށް ބުނެ އަހްމަދު ފާރިސް މައްމޫން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުން ކަނޑައަޅާފައިވަނީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާއި ޤާނޫނުތަކާއި ޚިލާފަށްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ހަތްވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި 21 ފެބުރުއަރީ 2018 ގައި ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ (ނ) އާއި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 68 ވަނަ މާއްދާއާއި 69 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީހެއްކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- އަށްވަނަ ނުކުތާއަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގައި 21 ފެބުރުއަރީ 2018 ގައި ބޭއްވި ޝަރީޢަތުގެ މަޖިލީސް ކުރިއަށް ގެންދިޔަ ޤާޟީ އިޖުރާއަތްތަކެއްގެ މައްޗަށް ތަޢާރުޟުވެގެންކަމުން އެއީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 42 ވަނަ މާއްދާއާއި 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފުވެގެންކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- ނުވަވަނަ ނުކުތާއަކީ: އަހްމަދު ފާރިސް މައްމޫން ހައްޔަރުކުރުމަށް ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނެރުނު އަމުރަކީ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނުގެ 202 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ) އާ ޚިލާފަށް ނެރުނު އަމުރެއް ކަމަށް ބުނެ ހުށަހަޅާ ނުކުތާއެވެ.

- **ދިހަވަނަ ނުކުތާއަކީ:** އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން ހައްޔަރުކުރުން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމުގައި [illegible] [illegible] ޤަވާޢިދުގެ 202 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި [illegible] [illegible] 203 ވަނަ މާއްދާއާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރެވިފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

- **އެގާރަވަނަ ނުކުތާއަކީ:** އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން [illegible] ބަންދުގައި ބަހައްޓާފައިވަނީ ޤާނޫނުގައިވާ ގޮތުގެމަތިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ހައިކޯޓުގެ 2017/HC-A/189 ނަންބަރު [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 143 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާ ޚިލާފަށް ޢަމަލުކުރެވިފައިވާކަމަށް ބުނެ ހުށަހެޅި ނުކުތާއެވެ.

03- ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)/2018/13 ކޯޓު އަމުރާއި، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / މއ. [illegible] އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

- [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible].

3.1 [illegible] [illegible]: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)2018/13 [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] / މއ. [illegible] އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

މައްސަލައިގެ ހުކުމެއް ކުރެވެންދެން ނުވަތަ ޝަރީޢަތުން އެހެން ގޮތެއް ކަނޑައަޅަންދެން ބަންދުގައި ބެހެއްޓުމަށް އަމުރުކޮށް ނެރުއްވާފައިވާ އަމުރެއްކަން އެނގެން އޮތްކަމަށެވެ.

3.2 ދެވަނަ ކަމަކީ: ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 253 ވަނަ މާއްދާގައި ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ހާލަތު އިއުލާންކުރުމުގެ ބާރު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިދީފައިވާކަން އެނގެންއޮންނައިރު، 2018 ފެބުރުއަރީ 05 ވީ ހޯމަ ދުވަހުގެ ރޭ، ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ހާލަތު އިއުލާންކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނެރެފައިވާ ނަންބަރު 2018/3 (ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ހާލަތު އިއުލާންކުރުމުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފަރުމާނު) [illegible] [illegible] ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ހާލަތު އިއުލާންކުރެވުނު ކަމާއި،

ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ހާލަތު އިއުލާންކުރުމަށް [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ހާލަތު އިއުލާންކުރުމަށް ޖެހުނު ސަބަބު ކަމުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

"1 ފެބުރުއަރީ 2018 ވަނަ ދުވަހުގެ ރޭގެ ވަގުތުގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުން ނެރުއްވާފައިވާ ނަންބަރު: 2018/SC-SJ/01 އަމުރުގެ ސަބަބުން ދިވެހި ދައުލަތުގެ ހިންގުމުގެ ބާރުތައް އޮޅުންބޮޅުންވެ، ޤާނޫނުއަސާސީން ދައުލަތުގެ ހިންގުމުގެ ވަކިވަކި ބާރުތައް ލިބިދީ [illegible] މުއައްސަސާތަކުގެ ހިންގުމުގެ ނިޒާމަކަށް ބުރޫއަރައި، ޤައުމީ ސަލާމަތާއި ރައްޔިތުންގެ ރައްކާތެރިކަމާއި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] [illegible] އެ އަމުރާ [illegible] އެއްގޮތަށް ހިންގަން [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީގެ ބޭނުން [illegible] ހިސާބަށް ކަންކަން [illegible] [illegible] [illegible] ހިނދު.."

އަދި މި ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ހާލަތުގެ ދަށުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އަޅުއްވާ ފިޔަވަޅުތަކުގެ ގޮތުގައި އެފަރުމާނުގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

"..އަދި ކުއްލި ނުރައްކާތެރި [illegible] [illegible] އަންނަނިވި ފިޔަވަޅުތައް އެޅުމާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އަންނަނިވި މާއްދާތަކާއި، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ

އަންނަނިވި މާއްދާތަކުގެ ދަށުން [illegible] ހިފެހެއްޓުމާއި، [illegible] އަދި [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުތަކުގެ ތެރެއިން އަންނަނިވި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ކަނޑައެޅިފައެވެ."

[illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގައި ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ ތެރެއިން، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތުގައި [illegible] ނުވަތަ [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible]، [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ގޮތުން 2018 ފެބްރުއަރީ 05 ގައި [illegible] [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގައި ކަށަވަރުކޮށްދީ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] މިނިވަންކަން [illegible] ނުވަތަ [illegible]، މި [illegible] [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 45[1] ވަނަ މާއްދާއާއި 46[2] ވަނަ މާއްދާ [illegible] ނަމަވެސް، މި ޤަރާރުގެ ދަށުން [illegible] ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާއިން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ރ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވަނީ؛

" ކުށެއްގެ ތުހުމަތުގައި ބަންދުކޮށްފައިވާ މީހާ ބަންދުކޮށްފައިވާ ޤާނޫނީ [illegible] [illegible] [illegible]، އެ މީހަކު [illegible] ގިނަވެގެން ސައުވީސް ގަޑިއިރުތެރޭގައި، ފަނޑިޔާރެއްގެ ކުރިމައްޗަށް ހާޒިރުކުރަންވާނެއެވެ. އަދި [illegible] [illegible] ނުވަތަ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ނުވަތަ ބަންދުގައި [illegible] [illegible] [illegible] ބާރު އެ [illegible] ލިބިގެންވެއެވެ."

---

[1] މި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 16 ވަނަ މާއްދާގައި [illegible]

[2] [illegible]

މިފަދައިންކަމާއި، 2018 ފެބްރުއަރީ 06 ގައި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަންބަރު 2018/3 ޤަރާރު
އިސްލާހުކޮށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަންބަރު 2018/4 ޤަރާރު ނެރުނުކަމާއި، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ
ނަންބަރު 2018/3 ޤަރާރުގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓި ނުވަތަ ހަނިކުރެވިފައިވާ މުއްދަތުގެ ތެރޭގައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ
ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)[3] އާއި އެމާއްދާގެ (ށ)[4] އާއި އެ މާއްދާގެ (ނ)[5] މި
އިސްލާހުގެ ދަށުން އިޢުލާނުކުރެވިފައިވާކަމާއި، އެހެންކަމުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ނަންބަރު 2018/4 ޤަރާރު
ޢާންމުކުރުން އިޢުލާނުކުރެވުނު ވަގުތު (06 ފެބްރުއަރީ 2018 ވީ އަންގާރަ ދުވަހުގެ 11:00) އިން ފެށިގެން
ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ އަސާސީ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ ބާބުގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)
ގައި ކަށަވަރުކޮށްދީފައިވާ ޙައްޤު ހިފެހެއްޓި ނުވަތަ ހަނިކޮށްފައިވާކަމަށް ދުސްތޫރީ އަދި ޤާނޫނީ
ހަމަތަކުގެ މަތިން ބަލަންޖެހޭކަމާއި،

މި ދެންނެވި އިސްތިއުނާފު ގޮތުން އިން، އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން ހައްޔަރުކުރެވިފައިވާކަން
އެނގެން އޮތްކަމާއި، އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން ހައްޔަރުކޮށްފައިވަނީ 2018 ފެބްރުއަރީ 08 ވަނަ
ދުވަހުކަމާއި، ދުސްތޫރުގެ ނަންބަރާއި އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން ހައްޔަރު ކުރެވުނުއިރު ކޯޓަށް ނުކުރެވޭކަމުގެ
ބަރަޖީ އިއްތިހާމް ކުރެވުނު ޤަރާރު ގެނުވުން ފަހަތަ އިސްތިއުނާފަށް އެގޮތް ދިފާއުކުރުން އެގޮތުން
އޮޑިޓަރުން އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން ހައްޔަރުކުރެވުނުއިރު ކުއި ނުހާޒިރުކުރެވޭ ބަރަބަރެއްގެ ދަރަނިކަން އެގޮތް
އެގޮތުން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ [illegible] (ނ) ގެ ދަށުން އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން
ހައްޔަރުކުރިތާ 24 ގަޑިއިރު ތެރޭ ކޯޓުގެ ކުރިމަތިއަށް ހާޒިރުކޮށްފައިނުވާކަމަށް ފެނޭ ހަކަތަކާ ހައްޔަރުކޮށްފައިވާ
ނުކުރެވޭކަމާއި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީ އާ ޚިލާފު ކަމުގައިކަމަށް ކަނޑައަޅައިދެއްވުން ޤާނޫނީ ހަމަތައް
ނަގާކަމަށެވެ.

---

[3] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ހ): [illegible]

[4] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ): [illegible]

[5] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ): [illegible]

3.3 ތިންވަނަ ކަމަކީ: ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތުގެ ސައްޙަކަމާ ގުޅޭ އިސްތިއުނާފު ކުރާ ފަރާތުން ސުވާލުއުފައްދާފައިވަނީ، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތު އިޢުލާންކޮށްފައިވާ ގޮތަށް ދެވުނު 20 ފެބުރުއަރީ 2018 ވަނަ ދުވަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުގެ 2018 ވަނަ އަހަރު، ދައުރުން ބޭރުގައި ބާއްވުނު ދުވަހަ ހާއްސަ ޖަލްސާގައި ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އެޤަރާރު ފާސްކޮށް އެޤަރާރުގެ މުއްދަތު 30 ދުވަސް އިތުރުކުރުމަށް ނިންމާފައިވާކަމާއި، އަދި މި ނިންމުމަކީ ދުސްތޫރީ ގޮތުން ސައްޙަ ނިންމުމެއްކަމަށް ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުގެ "ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 95 ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ދިވެހިރާއްޖޭގެ ސުޕްރީމްކޯޓުން ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހަށް ދޭ ލަފާ" އިން 26 ފެބުރުއަރީ 2018 ވަނަ ދުވަހު ނިންމާފައިވާކަން އެނގެންއޮންނަކަމުން، މި ޤަރާރުގެ ސައްޙަކަމާމެދު ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި ބަހުސް ކުރުމުގެ ޤާނޫނީ ހައިސިއްޔަތެއް ލިބިގެން ނުވާކަން އެނގެންއޮންނަކަމެވެ.

3.4 ހަތަރުވަނަ ކަމަކީ: ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)2018/13 ކޯޓު އަމުރަކީ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރު ނަންބަރު 2018/3 ގެ ދަށުން އަހުމަދު ފާރިސް މައުމޫން ހައްޔަރުކޮށް، އަހުމަދު ފާރިސް މައުމޫނުގެ މައްޗަށް ޖަރީމާގެ ދަޢުވާ ކޮށް ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކުރުމަށްޓަކައި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައިގެން ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ފަދައިން ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް ނެރެފައިވާ އަމުރެއްކަމާއި، ޝަރީޢަތް ނިމެންދެން ބަންދުކުރުމަށް ޕްރޮސިކިއުޓަރ ޖެނެރަލްގެ އޮފީހުގެ ފަރާތުން އެދިފައިވާ ސަބަބަކީ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 49 ވަނަ މާއްދާއާއި، ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ޤާނޫނު)ގެ 60 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) ގައި ބަޔާންކޮށްފައިވާގޮތުގެ މަތިން ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތް ބަންދުން ދޫކޮށްލައިފިނަމަ، މުޖުތަމަޢަށް ނުރައްކަލެއް ކުރިމަތިވާނެކަމަށް ފެނިގެންނާކަން އެކަށް އަމުރަށް ބުނުމުން އެނގެންއޮންނަކަމާއި،

ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ހާލަތުގެ ދަށުން ސަސްޕެންޑް ކުރެވިފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ މާއްދާތަކާއި ޖިނާއީ އިޖުރާއާތުގެ ބައެއް މާއްދާތައް ހިފެހެއްޓުމަށްފަހުން، ތުހުމަތުކުރެވޭ ފަރާތް ބަންދުން އެ ގޮތަށް

އުވިއްޖެކަމުގައި ކަނޑައަޅައި މި މާއްދާތަކުގެ ދަށުން ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށް ދިނުމަށް އެދި ކްރިމިނަލް ކޯޓަށް ހުށަހަޅައި އެކޯޓުން [illegible] ދައުލަތުގެ ފަރާތުން ހައިކޯޓުގެ [illegible] މި [illegible] ޕްރޮސީޖަރ [illegible] ދަށުން [illegible] ބަންދުގެ ދަށުން ގެ (ނ)[6] މާއްދާގެ ވަނަ 255 ޤާނޫނުއަސާސީގެ [illegible] ދަށުން [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ)ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ [illegible] މައްސަލަ [illegible]

[illegible] ޤާނޫނީ ނަޒަރަކުން ބަލާއިރު، ނުރައްކާތެރި ހާލަތު އިޢުލާން ކުރުމުގެ ބާރު ޤާނޫނުއަސާސީގެ 253[7] ވަނަ މާއްދާގެ ދަށުން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ލިބިގެންވާކަމާއި، މިގޮތުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގައި ކަނޑައަޅައިދީފައިވާ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަމުގެ ތެރެއިން ބައެއް ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން ވަގުތީ ގޮތުން ހިފެހެއްޓުމާއި، ބައެއް ޤާނޫނުތަކަށް ޢަމަލުކުރުން ވަގުތީ ގޮތުން ހިފެހެއްޓުމުގެ ބާރު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 254[8] ވަނަ މާއްދާއިން ދޭހަވެގެންވާތީއެވެ.

---

[6] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 255 ވަނަ މާއްދާގެ (ނ): [illegible]

[7] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 253 ވަނަ މާއްދާ: [illegible]

[8] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 254 ވަނަ މާއްދާ: [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގައި [illegible]

[illegible]، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާނުކޮށް ނެރުނު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރުގެ ނަންބަރު 2018/3 އިން، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގައި ހިމެނޭ މާއްދާތަކާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) ހިމެނިގެންވާކަން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާނުކުރުމުގެ ގޮތުން ނެރުނު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރުގެ ނަންބަރު 2018/3 [illegible] ނެރުނު ޤަރާރު ނަންބަރު 2018/4 އިން "ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، މާއްދާގެ (ނ) އަދި (ރ) [illegible]، މިފަދައިން [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ މި [illegible] މާއްދާތަކާއި ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)އަށް އަމަލުކުރުން ވަގުތީގޮތުން ހުއްޓުވުން [illegible]، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު [illegible] [illegible]، މި ޤަރާރުތަކަށް އަމަލުކުރުމުގައި އެޤަރާރުގެ ބާރު ހިނގާ ސަރަޙައްދުގައި އުޅޭ އެންމެހާ [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން [illegible]، ޤާނޫނުއަސާސީއާއި ޤާނޫނުތަކުން [illegible] [illegible] [illegible] ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގައި [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާއަށް ޤާނޫނުއަސާސީގެ 255 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އިން އެނގޭގޮތުން ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާނުކުރުމުގެ ނެރުނު ޤަރާރުގެ ދަށުން [illegible]، މިފަދައިން ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު [illegible]

ދީފައިވާ ބާރުގެ ތެރެއަށް ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށް [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ [illegible] ބާބުން [illegible] ޤާނޫނީ ހަމަ [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 2 ވަނަ ބާބުގެ ދަށުން [illegible] ޙައްޤެއް ހިފެހެއްޓުމާއި ނުހިފެހެއްޓުމުގެ [illegible] ހިފެހެއްޓުން [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ ބާބުގައި [illegible] ޤާނޫނު ނަންބަރު 12/2016 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު) އަށް އަމަލުކުރުން [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 11 ވަނަ ބާބުގައި [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48 ވަނަ [illegible] (ނ) [illegible] 12/2016 (ޖިނާއީ [illegible] ޤާނޫނު) [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީ [illegible]

3.5 [illegible]

[illegible] ނަންބަރު: 2018/3 (05 [illegible] 2018) [illegible]

ދަށުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދެވަނަ ބާބުގެ 45 ވަނަ މާއްދާގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ "ޤާނޫނާ ޚިލާފަށް ހައްޔަރު ނުކުރުމާއި ބަންދުނުކުރުން" މިޙައްޤާއި ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ޙާލަތު އިޢުލާން ކުރުމުގެ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރު ނަންބަރު: 2018/3 (05 ފެބްރުއަރީ 2018) ޤަރާރު އިޢުލާނު ކުރުމަށްޓަކައި ނެރުނު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރު ނަންބަރު: 2018/4 (06 ފެބްރުއަރީ 2018)ގެ ދަށުން ޤާނޫނުއަސާސީގެ ދެވަނަ ބާބުގެ 48 ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި، އެމާއްދާގެ (ނ) އަދި އެމާއްދާގެ (ރ)ގައި ކަނޑައަޅާފައިވާ ޙައްޤުތައްވަނީ ހިފެހެއްޓިފައި ކަމާއި، 2018 ފެބްރުއަރީ 08 ގައި އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން ހައްޔަރު ކުރުމުގެ ސަބަބަކަށްވެފައިވާ އަދި ހައްޔަރު ކުރުމުން ސަބަބު ނުވަތަ ތުހުމަތު ބަޔާން ކުރުން ވަކީލެއްގެ ޚިދުމަތް އިސްތިޢުނާފު ކުރި ފައިލުން އުފުލި ސާބިތުކުރަން ޝަރީޢަތުގައި ބައްޔާން ކުރުމުން ކަނޑައަޅާން ޖަވާބު ހިފެހެއްޓުމާއި، ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ޙާލަތު އިޢުލާން ކުރެވުނު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރު 2018/03 ޤަރާރު ނެރުއްވީ 05 ފެބްރުއަރީ 2018 ވީ ހޯމަދުވަހުގެ ރޭ 7:50ގައި ކަމާއި އަދި ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ޙާލަތު އުވާލިކަން އިޢުލާން ކޮށްފައިވަނީ 22 މާރިޗް 2018ވީ ބުރާސްފަތި ދުވަހުގެ 12:00އިން ފެށިގެންކަން އެގޮތުން ޝާއިޢުކުރައްވާފައި، އަދި ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރު ނަންބަރު 2018/4 (06 ފެބްރުއަރީ 2018) އިން ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރު ނަންބަރު 2018/03 އަށް އިސްލާހު ގެނެވި، ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48ވަނަ މާއްދާގެ (ށ) އާއި އެމާއްދާގެ (ނ) އާއި، އެމާއްދާގެ (ރ) (ހައްޔަރު ކުރެވޭ މީހުންނާއި ބަންދުކުރެވޭ މީހުންގެ ޙައްޤުތައް) "ޤާނޫނުއަސާސީގެ ހިފެހެއްޓި ނުވަތަ ހަނިކުރެވޭ މާއްދާތައް" މިބައިގެ ދަށުން އިތުރުކޮށް ކުރީގެ ޤަރާރު އިސްލާހު ކުރެވިފައިވާ ކަމާއި، އަދި "ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރު ނަންބަރު 2018/3 އިސްލާހުކުރުން"ގެ ނަމުގައި ޤަރާރު ނަންބަރު: 2018/5 (06 ފެބްރުއަރީ 2018) އިން، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤަރާރު ނަންބަރު: 2018/3 އިން އަމަލު ކުރުން ހިފަހައްޓާފައިވާ ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 145ވަނަ މާއްދާގެ (ނ) އުނިކޮށް، އެމާއްދާއަށް އަމަލު ކުރުން ހިފަހައްޓާފައިވާ ހިފެހެއްޓުން ނިމުމަކަށް ގެނެސްފައިވާ ކަމާއި، ކުއްލި ނުރައްކާތެރި ޙާލަތު އިޢުލާން ކުރުމަށްޓަކައި ނެރުނު މަޖިލީހުގައި ބަލާން ކުރުން ޤަރާރާއި އެވަނަ އިސްލާހު ގޮތުން މަޖިލީހުގައި ބަލާން ކުރުމުން ދެގޮތަކާއިލުކާ،

ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ހުށަހެޅުމުން، ޤާނޫނު ނަންބަރު 2018/3 (ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާން ކުރުމާއިގުޅޭ ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާގެ ފަރުމާނު) ޤާނޫނުއިން ހިފަހައްޓައިފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 100ވަނަ މާއްދާ އާއި 101ވަނަ މާއްދާއާއި 113ވަނަ މާއްދާއާއި 228ވަނަ މާއްދާ އުނިކޮށް، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު އިޢުލާން ކުރުމަށް ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނިންމެވި ޤަރާރު 20 ފެބްރުއަރީ 2018ވީ އަންގާރަ ދުވަހު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން ފާސްކޮށްފައިވާކަމާއި، ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ ނިންމެވި ޤަރާރު ރައްޔިތުންގެ މަޖިލީހުން އުނިކުރި ބައިތަކުގެ ތެރޭގައި ޤާނޫނުއަސާސީގެ 48ވަނަ މާއްދާގެ (ހ)، (ށ) އަދި (ނ) ހިމެނިފައި ނުވާކަމާއި، އަދި ޤާނޫނު ނަންބަރު 2016/12 (ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނު)ވެސް ހިމެނިފައި ނުވާކަމާއި، އެހެންކަމުން، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގެ ދަށުން ހިފެހެއްޓިފައިވާ ޙައްޤުތަކާއި މިނިވަންކަން އަދި އާއްމުގެ ދަށުން އަމަލުކުރަން ވަގުތީ ގޮތުން ހުއްޓުވިފައިވާ ޖިނާއީ އިޖުރާއަތުގެ ޤާނޫނަށް ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގައި އަމަލު ކުރެވޭނެ ދުސްތޫރީ އަދި ޤާނޫނީ ހަމައެއް ނެތުމުން، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގެ ދަށުން ހައްޔަރުކުރުމަށްވުރެ، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު [illegible] އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވާ ޤާނޫނުއަސާސީއާ ޚިލާފަށްކަމަށްވާތީ، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު ރައީސުލްޖުމްހޫރިއްޔާ އުވާލި ވަގުތުން ފިރިގެން، އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން [illegible] [illegible] [illegible] [illegible] ޤާނޫނުއަސާސީއާ [illegible] [illegible] [illegible]، ދިވެހިރާއްޖޭގެ ޖުމްހޫރިއްޔާގެ ޤާނޫނުއަސާސީގެ 45ވަނަ މާއްދާގެ ބަޔާންކުރާ [illegible] [illegible] [illegible]، [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)/2018/13 ކޯޓު އަމުރަކީ ބާޠިލް އަމުރެއްކަމަށް ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުންނަށް ޤަބޫލުކުރެވެއެވެ.

ވީމާ، އިސްވެ ފާހަގަކުރެވުނު ކަންކަން އެގޮތުގެ މަތިން ހުރުމުން މި މައްސަލަ ބެލި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގެ ފަނޑިޔާރުން ދެކެނީ ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)/2018/13 އަމުރުގައި ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތުގެ ދަށުން ހައްޔަރުކުރުމަށްވުރެ، ކުއްލި ނުރައްކަލުގެ ޙާލަތު [illegible] އަޙްމަދު ފާރިސް މައުމޫން ބަންދުގެ މުއްދަތު އިތުރުކޮށްފައިވާ

ޤާނޫނުއަސާސީ [illegible] ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)/2018/13 ކޯޓުއަމުރަކީ ޤާނޫނުއަސާސީ ހިމާޔަތް [illegible] އަމުރެއްކަމުގައި ބެލެވޭ ކަމެވެ.

- **ޙުކުމް:**

ދެންފަހެ، އިސްވެ ބަޔާންކުރެވުނު ސަބަބުތަކަށް [illegible] މަތިން [illegible]، ކްރިމިނަލް ކޯޓުގެ ނަންބަރު 145-E(258-2018)/2018/13 ކޯޓު އަމުރަކީ ބާޠިލް އަމުރެއްކަމަށް ކަނޑައަޅައި ދިވެހިރާއްޖޭގެ ހައިކޯޓުގައި މިމައްސަލަ ބެލި ފަނޑިޔާރުންގެ އިއްތިފާޤުން ހުކުމްކޮށްފީމެވެ.